

Силабус освітньої компоненти
Безпека в надзвичайних ситуаціях
I (бакалаврський) рівень вищої освіти
(вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки)
Спеціальність 101 «Екологія»

Викладач: Черепньов Ігор Аркадійович, к.т.н., доцент. кафедри безпеки
життєдіяльності та права

Аудиторія: 309 МСМ

Час консультацій: вівторок 15:00 – 17:00

Контактний телефон: (057) 732-86-63

E-mail: (<http://new.khntusg.com.ua/staff/cherepnov-igor-arkadijovich>)

Додаткові матеріали:

- Зошит для ведення записів
- Ноутбук (при наявності)
- E-mail аккаунт

Інформація про курс. Навчальна дисципліна «Безпека в надзвичайних ситуаціях» спрямована на вирішення питань захисту населення і території України від надзвичайних ситуацій (НС) та їх наслідків. Важливість вивчення дисципліни очевидне, оскільки природно-техногенна ситуація в Україні залишається напруженою, а в ряді її складових і в окремих регіонах країни – загрозовою. Моніторинг природної та техногенної безпеки впродовж останніх років підтверджує тенденцію до збільшення потенційних ризиків у галузі цивільного захисту. У цьому аспекті набувають своєї практичної ваги питання прогнозування та запобігання надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Досвід підтверджує, що необхідно насамперед проводити постійний моніторинг найнебезпечніших об'єктів.

Компетентності. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. Здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях, щодо підвищення стійкості роботи в умовах НС у технологічній діяльності. Розробка та проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків, з ліквідації наслідків аварій та надзвичайних ситуацій

Програмні результати навчання. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. Готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з цивільного захисту при виконанні виробничих та управлінських функцій.

Методи навчання. Лекційні заняття. Практичні заняття. Самостійні заняття. Дистанційні заняття.

Співробітництво. Робота в малих групах дає можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, можливості розвинути лідерські якості, уміння працювати в команді та забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування. Участь у різних студентських заходах, конкурсах, конференціях.

Метою викладення дисципліни «Безпека в надзвичайних ситуаціях» є формування системи знань щодо визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях, щодо підвищення стійкості роботи в умовах НС та умінь розробки проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків, з ліквідації наслідків аварій та надзвичайних ситуацій.

Методи оцінювання .Поточний контроль, співбесіда, усне опитування, написання есе, виконання практичних робіт, презентація результатів виконання проекту, виступ, тестове оцінювання. Підсумковий контроль – залік.

Підсумкова оцінка. Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання практичних завдань (максимум – 60 балів) і за виконання поточних дослідницьких завдань, за які можна отримати до 40 балів.

Літерні оцінки проставляються на підставі даної таблиці перерахунку:

90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Відвідуваність і участь. Відвідування занять є обов'язковим, тому що при їх проведенні в аудиторії будуть пояснюватися завдання і надаватися відповідні матеріали, здійснюватися менторська підтримка досліджень. Багато часу в аудиторії буде приділено роботі груп над дослідницькими проектами. Пропуск занять в цей час зашкодить не тільки Вам, але і Вашій групі.

Попередній календар курсу

Змістовий модуль 1. Загальна підготовка

Лекції:

Тема 1. Основні поняття з безпеки в надзвичайних ситуаціях. Кодекс цивільного захисту України

Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити НС

Тема 3. Організація і проведення евакуаційних заходів у надзвичайних ситуаціях

Тема 4. Радіаційний захист у надзвичайних ситуаціях

Тема 5. Хімічний захист у надзвичайних ситуаціях

Практичні заняття:

Тема 1 Оцінка обстановки у разі аварії на гідротехнічній споруді
Тема 2. Оцінка обстановки у разі вибухів твердих вибухових речовин на потенційно небезпечних об'єктах

Змістовий модуль 2. Профільна підготовка

Лекції:

Тема 6. Планування заходів з питань цивільного захисту

Тема 7 Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту

Практичні заняття:

Тема 3 Визначення необхідної кількості рятувальників та техніки для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт на об'єкті

Тема 4 Визначення необхідних засобів індивідуального захисту, дегазуючих речовин та кількості працівників для виконання аварійно-рятувальних робіт в умовах зараження НХР

Література:

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Міністерство енергетики та захисту довкілля України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://menr.gov.ua/>
4. Державна служба з надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua/>
5. Рада національної безпеки і оборони України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.rnbo.gov.ua/>
6. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ) [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua/>
7. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/>
8. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
9. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>